

PRESTANAK DJELOVANJA JADRANA

Piše: Drago MARIĆ

Netočna je tvrdnja da je Jadran dolaskom u Split nastavio djelovati, a potvrda tome je zaključak istaknutog Jadranovog člana prof. Andre Žeželja, s kojim je zatvorio Jadranovu povijesnu stranicu:

- Tako je konačno 1921., pod pritiskom tuđinske osvajačke i porobljivačke politike, nasilno ugašeno ovo naše odlično veslačko društvo. Njegovo je ime i po njegovom užem sportskom radu, a još više po njegovim širokim nacionalnim shvaćanjima i upornoj borbi za podizanje i širenje ovoga lijepog sporta kod nas, koji tako prirodno odgovara našim vjekovnim pomorskim tradicijama, zaslužilo da bude zabilježeno svjetlim slovima u istoriji našeg veslanja. Njegov život ne predstavlja život jednog običnog sportskog borca, već život jednog nacionalnog borca koji je pao za slobodu svoga naroda. Ono je svoje svijetle tradicije i sve svoje žive snage pretočilo i ostavilo u amanet Gusaru u Splitu i u njemu nastavilo stvarno da živi - .

U prilog mojoj tvrdnji ide i činjenica da se Jadran u splitskim novinama posljednji put spominje koncem 1921. godine u izvješću, da su Gusar i Jadran nabavili novu brodicu Istra, a do

Aleksandar Vukić, četvrti s desna u drugom redu (podbočen na veslače) s članovima Gusara nakon osvajanja prvenstva Europe 1934. g.

tada su imali Zadar, Gorici i Lastovo s imenima po krajevima, koje su Talijani otudili. U 1922. godini Jadran se više ne spominje. Tako je bilo i na skupštini u veljači 1922., koja je bila samo skupština Gusara, a u njezinoj upravi spominju se **Antun Danilo i Frano Dominis**, oba kao savjetnici, ali ne iz Jadran-a.

Jadranovi veslači u Gusaru

Splitski klub se u tome razdoblju nije zvao Gusar - Jadran, što je trebalo biti, nego samo Gusar. Antun Danilo čak je bio član predsjedništva Olimpijskog poddobra Split (dijela JOO)

zadužen za yachting.

U splitskoj novini Novo doba, njezinom redovitom tjednom podlistku Jadran-ski sport broj 17 od 14. srpnja 1922. godine, izvješćuje se o »prvom ovogodišnjem natjecanju« te stoji, da su u čamcu Slavija u četvercu veslali i pobijedili: **Niseteo, Lukić, Dalibor i Krešimir Čorak**, dakle sva četvoricu bivših veslača Jadran-a. Iza njih su stigli Gusarevi čamci Nadbiskup Dvornik i Gusar. Dakle, Novo doba izvješćuje: - Posada »Slavije« isticala se jakim zahonom, sigurnim i odmjerenim tempom i skoro čistim stilom. Prvo veslo Niseteo, premda vrlo indisponiran,

dao je pečat cijeloj posadi. Pobjeda je bila sigurna i zaslужena - . Možete zamisliti kakav je štoker bio Niseteo, kad izvjestitelj kaže da je bio indisponiran, a ipak odličan. I nije takav bio samo Niseteo, nego većina Jadranovih veslača, kojima je vrhunsku tehniku podario **Frano Dominis**.

U izvješću također stoji, da je u posadi Nadbiskupa Dvornika veslao **Milanović**, a on je također Jadranov veslač, koji je s ostalima došao u Split. Prelistavajući dalje izvješća o veslanju u Splitu iz toga doba, nalazio sam samo imena klubova Gusar i Adria. Također na glavnoj skupštini Gusara,

održanoj koncem studenoga 1922. godine, spominju se u njegovoj upravi Antun Danilo i Frano Dominis te prvi put i dr. Josip Jablanović. Antun Danilo je i 1923. godine zapisan kao vođa struke.

Duško i Andro Žeželj

Dolazak Jadranovih veslača i djelatnika u Gusar značio je veliki dobitak za splitsko veslanje i od tada taj sport u Splitu kreće velikim koracima naprijed. Gusar je utemeljen još 1913. godine pa zbog Prvog svjetskog rata nije djelovao, a obnovljen je 1919. godine. Kad su Jadranovi stručnja-

ci i veslači 1921. došli u Split, Gusar u jugoslavenskom veslanju nije nešto više značio, a već 1923. godine prvi je put postao prvak Jugoslavije pa do 1940. godine još 37 puta s raznim posadama. Zadrani Frano Dominis i Antun Danilo donijeli su u Split novo, profinjeno i svršishodnije veslanje po kojem je zadarsko veslanje bilo, a i danas je prepoznatljivo. Taj svoj zadarski način veslanja jadraši su pokazali već na prvom javnom nastupu u Splitu 1921. godine prigodom svečanosti otvaranja novozgradenog Gusarovog spremišta, kad su u čamcu Slavija uvjerljivo pobijedili. Čak i 1929. godine na prvenstvu Europe u Poljskoj, kad je Gusar predstavljao Jugoslaviju i osvojio drugo mjesto s osmercom, u njemu su na prva dva mesta veslali Zadrani braća Duško i Andro Žeželj. Andro je ostao živjeti u Splitu (njihova obitelj tamo je otvorila knjižaru), a Duško je po službenoj dužnosti premješten u Beograd, gdje ja važio za vrhunskog veslača i gdje je utemeljio klub Bob. Gusar ga je pozvao za pojačanje na rečeno prvenstvo Europe, a kako se Duško odazvao, a nije pitao dozvolu, Beograđani su ga isključili iz Boba, kojega je utemeljio.